

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžf/23/2015
Identifikačné číslo spisu: 6014200718
Dátum vydania rozhodnutia: 20.04.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Morava
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6014200718.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a členov senátu JUDr. Petry Príbelskej PhD. a JUDr. Jarmily Urbancovej, v právnej veci žalobkyne: T. P., bytom E., zastúpený advokátkou JUDr. Magda Jaňovková, sídlo Skuteckého 12, 974 54 Banská Bystrica, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti a predchádzajúceho postupu žalovaného č. 1100902/560802/2013/CI zo dňa 11. apríla 2014, konajúc o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 24S/72/2014-45 zo dňa 16. januára 2015, jednomyselne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 24S/72/2014-45 zo dňa 16. januára 2015 p o t v r d z u j e .

Žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej „krajský súd“) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu podľa § 250j ods. 1 písm. d/ O.s.p. a zároveň náhradu trov konania žalobkyni nepriznal podľa § 250k O.s.p., keďže žalobkyňa nebola v konaní úspešná.

2. V odôvodnení rozsudku krajský súd po zhrnutí skutkového stavu veci okrem iného uviedol k námietke žalobkyne ohľadom toho, že samotná skutočnosť, že boli nájdené tabakové výrobky vo vozidle patriacej konkrétnej osobe, nestačí na to, aby bolo konštatované, že tabakové výrobky sa našli u tejto osoby, že takáto argumentácia žalobkyne nie je súladná so znením § 11 ods. 2 písm. a/ zákona č. 106/2004 Z.z. o spotrebnej dani z tabakových výrobkov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon č. 106/2004 Z.z.“), nevychádza z dikcie zákona a nie je ani jeho výkladom, ale ho mení a dopĺňa. Naopak, vzťah osoby k u nej nájdeným výrobkom, ktorých pôvod alebo spôsob nadobudnutia nevie preukázať, je právne irelevantný. Podstatné je, kde boli tabakové výrobky nájdené, miesto umiestnenia tabakových výrobkov a dispozičný vzťah osoby k tomuto miestu, či už ide o hnutelnú vec, odev, batožina, vozidlo,

loď atď. alebo nehnuteľnú vec. Slovné spojenie „osoba u ktorej boli nájdené“ nepripúšťa žiadny iný výklad ako ten, ktorý vychádza z významu tohto slovného spojenia a to, že výrobky boli nájdené v dispozičnej sfére danej osoby. Platiteľom dane pri vzniku daňovej povinnosti podľa § 12 ods. 2 písm. a/ zákona č. 106/2004 Z.z. je osoba, u ktorej sa našli tabakové výrobky bez ohľadu na to, či s nimi nakladala ako s vlastnými. To znamená, každá osoba, u ktorej sa tabakové výrobky nájdu, teda aj tá, ktorej nájdené výrobky nepatria, avšak len v prípade, že nevie preukázať pôvod alebo spôsob nadobudnutia tabakových výrobkov. Krajský súd uvádza, že nebolo sporné, že tabak bol nájdený v zaparkovanom uzamknutom aute žalobkyne, pričom sa v ňom nenachádzala žiadna iná osoba. Za takejto situácie nemá žiadny právny význam, že žalobkyňa, ktorá nebola prítomná pri tom, ako boli výrobky v jej aute zistené, bola vypočutá až jeden mesiac po tejto udalosti. Krajský súd k námietke žalobkyni ohľadom toho, že o tabaku nič nevie a autom nedisponovala v deň zistenia tabakových výrobkov uvádza, že svoje tvrdenia v správnom konaní ničím nepreukazovala a ani nepreukázala a preto žalovaný správne právne vec posúdil a žalobkyňu posúdil ako platiteľku spotrebnej dane z tabakových výrobkov, ktoré boli u nej nájdené, a ktorých pôvod alebo aspoň spôsob nadobudnutia nevedela preukázať.

3. V závere krajský súd uvádza, že žalovaný vec správne právne posúdil a vyčerpávajúco svoje rozhodnutie odôvodnil.

II.

4. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa a navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu I. stupňa na nové konanie a rozhodnutie z dôvodov, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

5. Žalobkyňa uvádza, že nie je osobou u ktorej sa našli tabakové výrobky, pretože boli nájdené v odstavenom aute, s ktorým v čase nájdenia tabakových výrobkov nedisponovala, a preto ani logický, gramatický a ani systematický výklad zákona nedovoľuje záver, že žalobkyňa je osoba, ktorá by mala byť platiteľkou dane. Tým, že krajský súd prijal takýto záver, odňal žalobkyni možnosť konať pred súdom a dospel k nesprávnemu právnemu výkladu. Žalobkyňa opakovane tvrdí, že nemá žiadny vzťah k zaistenému tovaru a zo zákona vyplýva, že musí byť zistený subjekt, u ktorého sa takýto tovar nachádza a použitie zistenia, že sa tovar nachádzal u žalobkyne, ktorý mal najbližší vzťah k tovaru bez toho, žeby žalobkyňa k nemu mala akýkoľvek vôľový vzťah je nesprávne, a je len domnienkou, ktorú nie je možné ničím právne podložiť.

6. Žalobkyňa má za to, že ustanovenie § 12 ods. 2 písm. a/ zákona č. 106/2004 Z.z. pripúšťa rôzny výklad a je nejasné a neurčité a to nemôže byť na ťarchu adresáta právnej normy. Žalobkyňa ešte poukazuje na to, že keď krajský súd prijal záver, že platiteľom spotrebnej dane je každá osoba, u ktorej sa tabak nájde a teda aj tá, ktorej výrobky nepatria, vždy sa to vzťahuje na osobu a nie na najbližšiu osobu, ktorá mala najmenšiu potenciálnu dispozičnú moc nad tovarom.

III.

7. Žalovaný sa vyjadril k odvolaniu žalobkyne a má za to, že skutkové a právne okolnosti daňového prípadu uvádzané žalobkyňou v odvolaní predstavujú opakované tvrdenia, ku ktorým žalovaný vyjadroval už v predchádzajúcich daňových konaniach a v konkrétnom súdnom spore, v podobe písomných rozhodnutí, vyjadrení, resp. priamo na súdnom pojednávaní vo veci a preto žalovaný žiada Najvyšší súd Slovenskej republiky, aby rozsudok krajského súdu v celom rozsahu potvrdil.

IV.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní,

bez odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámené verejné vyhlásenie rozhodnutia na úradnej tabuli najvyššieho súdu a na jeho internetovej stránke www.nsud.sk <., najmenej päť dní vopred, rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je vecne správny.

9. V správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 O.s.p.).

10. Súd v intenciách § 244 ods. 1 O.s.p. preskúmava aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa vo všeobecnosti rozumie aktívna činnosť správneho orgánu podľa procesných a hmotnoprávných noriem, ktorou realizuje právomoc stanovenú zákonmi.

11. Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Podľa § 11 ods. 2 písm. a/ zákona č. 106/2004 Z.z. daňová povinnosť vzniká aj dňom zistenia tabakových výrobkov, ktoré sa nachádzajú alebo sa nachádzali u osoby, ak táto osoba nevie preukázať pôvod alebo spôsob nadobudnutia tabakových výrobkov v súlade s týmto zákonom, a to bez ohľadu na to, či nakladá alebo nakladala s tabakovými výrobkami ako vlastnými.

13. Podľa § 12 ods. 2 písm. a/ zákona č. 106/2004 Z.z. Platiteľ dane pri vzniku daňovej povinnosti podľa § 11 ods. 2 <. je osoba, ktorá a) nevie preukázať v súlade s týmto zákonom pôvod alebo spôsob nadobudnutia tabakových výrobkov u nej zistených, ktoré sa u nej nachádzajú alebo sa nachádzali, a to bez ohľadu na to, či nakladá alebo nakladala s tabakovými výrobkami ako vlastnými.

14. Podľa § 13 ods. 3 zákona č. 106/2004 Z.z. Platiteľ dane neuvedený v odseku 2 <. je povinný podať colnému úradu daňové priznanie najneskôr do troch pracovných dní nasledujúcich po dni vzniku daňovej povinnosti a v rovnakej lehote zaplatiť daň, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Podľa § 48 ods. 1 písm. a/ zákona č. 536/2009 Z.z. Správca dane zistí základ dane a určí daň podľa pomôcok, ak daňový subjekt a) nepodá daňové priznanie ani na výzvu správcu dane.

16. Predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovaného č. 1100902/560802/2013/CI zo dňa 11.04.2014, ktorým bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie Colného úradu Banská Bystrica č. 1095164/1/505721/2013 zo dňa 22.10.2013, v ktorom určil žalobkyňa daň vo výške 72 050,94 € podľa § 48 ods. 2 a ods. 5 zákona č. 563/2009 Z.z., pričom daňová povinnosť vznikla podľa § 11 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 12 ods. 2 písm. a/ zákona č. 106/2004 Z.z.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožňujúc sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia krajského súdu, na zdôraznenie jeho správnosti považuje za vhodné doplniť skutočnosti ohľadom námietky žalobkyne, v zmysle ktorej sa nepovažuje za osobu, ktorej vznikla daňová povinnosť, nepovažuje sa za osobu u ktorej boli nájdené tabakové výrobky, že nemá žiaden vzťah k predmetným tabakovým výrobkom a § 12 ods. 2 písm. a/ zákona č. 106/2004 Z.z. považuje za pripúšťajúci rôzny výklad a je nejasný a neurčitý.

18. Najvyšší súd uvádza, že žalobkyňa nemusí mať žiaden vzťah k predmetným tabakovým výrobkom, pretože dikcia ustanovenia § 12 ods. 2 písm. a/ zákona 106/2004 Z.z. je zrozumiteľná a dostatočne jasná a vo vyjadrení zákonodarcu „a to bez ohľadu na to, či nakladá alebo nakladala s tabakovými výrobkami ako vlastnými“ je jasne daný úmysel zákonodarcu vylúčiť možnosť liberácie od daňovej povinnosti tým, že by daňový subjekt nenakladal s tabakovými výrobkami ako vlastnými, čo znamená, že či má daňový subjekt určitý vzťah k tabakovým výrobkom je právne bezvýznamné a preto námietky žalobkyne ohľadom absencie jej vzťahu k tabakovým výrobkom sú irelevantné.

19. Žalobkyňa uvádza, že nie je osobou u ktorej sa našli tabakové výrobky, pretože vozidlo bolo odstavené a nedisponovala s ním v čase nájdenia tabakových výrobkov. Najvyšší súd k tomu uvádza, že

je nepodstatné, či sa tabakové výrobky nájdu v hnutelnej veci alebo nehnuteľnej veci v dispozičnej sfére žalobkyne. Pod dispozičnou sférou možno rozumieť čo najširšie možné ovládanie danej veci, čomu zodpovedá aj vyjadrenie zákonodarcu „zistenia tabakových výrobkov, ktoré sa nachádzajú alebo sa nachádzali u osoby.“ Najširšie možné ovládanie veci je nielen vlastníctvo veci, ale možno pod to zahrnúť aj držbu veci.

20. K tomu Najvyšší súd poukazuje na svoju predošlú rozhodovaciu prax a uvádza, že pojem držba tabakových výrobkov obsahovo zodpovedá akejkoľvek faktickej moci nad vecou, bez skúmania či držiteľ s vecou nakladá ako s vlastnou. Ide o objektívny stav. V občianskoprávných vzťahoch sa táto situácia nazýva „detencia“.

V správnom súdnictve nie je možné zamieňať význam pojmu „držba“ veci podľa zákona o spotrebnej dani z tabakových výrobkov s „držbou“ veci podľa Občianskeho zákonníka. Napriek rovnakému názvu ide obsahovo o rozličné pojmy práva. (3 SžF 1/2007).

21. Vzhľadom na zistený skutkový stav je nepochybné, že tabakové výrobky sa našli vo vozidle, ktoré patrí žalobkyňe a je nepodstatné, že predmetné vozidlo bolo odstavené a uzamknuté a v čase nájdenia tabakových výrobkov s ním žalobkyňa nedisponovala. Možno prísť k opačnému záveru, že žalobkyňa plne disponovala s vozidlom ako vlastníčka, pretože využila svoje vlastnícke oprávnenia a vypožičala vozidlo.

22. Je potrebné uviesť, že v zmysle § 11 ods. 2 písm. a/ a § 12 ods. 2 písm. a/ zákona č. 106/2004 Z.z. vzniká daňová povinnosť daňovému subjektu ex lege, t.j. automaticky zo zákona, ak sú naplnené podmienky v predmetných ustanoveniach. Predmetné ustanovenia colného zákona nerozlišujú či sa jedná o podnikateľa alebo iba o fyzickú osobu a preto nemá význam v danej veci rozlišovať či je žalobkyňa podnikateľka alebo nie. Jedná sa o prísnu objektívnu zodpovednosť, kde stačí ak sa u určitej osoby nájdu tabakové výrobky a táto osoba nevie preukázať pôvod alebo spôsob nadobudnutia tabakových výrobkov v súlade so zákonom. Zákonodarcu stanovil jediný liberačný dôvod, aby sa mohol daňový subjekt zbaviť objektívnej zodpovednosti a to: preukázanie pôvodu alebo spôsobu nadobudnutia tabakových výrobkov v súlade so zákonom. To v správnom konaní a ani v súdnom prieskume žalobkyňa nepreukázala.

23. Po preskúmaní predloženého spisového materiálu a postupu a rozhodnutia krajského súdu odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd dostatočne podrobne a presne zistil skutkový stav a vysporiadal sa so všetkými námietkami žalobkyne.

24. Z uvedených dôvodov, s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu, Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu žalobkyne nevyhovel a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, s ktorým sa stotožnil v celom rozsahu, ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

25. O trovách konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 2, § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., § 250k ods. 1 O.s.p. a neúspešnej žalobkyne nepriznal náhradu trov konania.

26. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.